

Popravení za války: případ Václav Kudibal

28.11.2025 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Ústav pro studium totalitních režimů letos spustil nový portál [Popravenizavalky.cz](https://www.ustrcr.cz/popraveni-za-valky), který zpřístupňuje veřejnosti rozsáhlou databázi československých občanů popravených během nacistické okupace. Umožňuje podrobně prozkoumat jednotlivé případy, porozumět historickému kontextu a připomenout justiční i politické zločiny nacistického režimu. Jedním z dokumentovaných případů je příběh Václava Kudibala z Nymburka.

Po více než osmdesáti letech se jeho rodina dozvěděla, že jejich předek nebyl vrah, jak se původně věřilo. Kudibal, v roce 1938 voják československé armády, byl odsouzen k trestu smrti za vraždu lékaře Ernsta Zdarského z Doksů. Detailní analýza původních spisů historičkou **Pavlou Plachou** z **Ústavu pro studium totalitních režimů** a Jiřím Plachým z Vojenského historického ústavu odhalila, že rozsudek byl zmanipulovaný a odsouzený se sám stal obětí justiční vraždy.

Tématu se podrobně věnuje článek redaktora Lubomíra Smatany „*Děda nebyl vrah, ale oběť. Nacisté před 82 lety popravili nevinného muže z Nymburka*“, publikovaný na portálu iRozhlas.cz. **Pavla Plachá** v něm zdůrazňuje, že podrobná rešerše v archivech a rekonstrukce případu odhalila manipulace gestapa a prokázala, že Kudibal s největší pravděpodobností nebyl střelcem. Šlo přitom o kauzu, kterou vyšetřovaly na podzim 1938 československé orgány, které případ pro nedostatek důkazů odložily. „*Během vyšetřování československými orgány figuroval Václav Kudibal pouze v roli svědka. I z dalších dokumentů je více než pravděpodobné, že kulka z pistole Václava Kudibala německého lékaře nezabila,*“ shrnuje Plachá. „*Václav Kudibal nebyl vrah, ale oběť.*“

Pravnučka Václava Kudibala, Marie Kohoutová, popisuje, jak článek historiků, publikovaný v časopisu Historie a vojenství, převrátil rodinný příběh naruby: „*Po dvaosmdesáti letech jsme se dozvěděli, že náš pradědeček nebyl vrah. Byla to směs šoku a úlevy.*“ Rodině se také dostal až nyní poprvé do ruky text dopisu na rozloučenou, který napsal Václav Kudibal své ženě a synovi jen pár hodin před popravou. Dopis, jehož překlad se dochoval v německých spisech, zřejmě neprošel cenzurou, neboť se v něm Kudibal prohlásil za nevinného.

Portál **Popravenizavalky.cz** umožňuje znovu objevovat a přehodnocovat osudy jednotlivců, kteří se stali oběťmi justičního a politického násilí, a uvádět je zpět do povědomí veřejnosti. Databáze tak představuje důležitý nástroj pro historiky, studenty i širokou veřejnost, která se zajímá o období nacistické okupace a osudy jednotlivých obětí.

AUTOR: **PETRA JUNGWIRTHOVÁ**

FOTO: **SOA LITOMĚŘICE a SOUKROMÁ SBÍRKA**

<https://www.ustrcr.cz/popraveni-za-valky-pripad-vaclav-kudibal>